

AMO.CZ

LISTOPAD
2016

JEDNACÍ ŘÁD | XXII | OSN | UNSC

Jednací řád Rady bezpečnosti OSN

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

Jednací řád Rady bezpečnosti OSN (dále jen UNSC) upravuje zásady a formy jednání na půdě UNSC, postavení jejích členů, pravomoci předsedajícího a další procedurální pravidla. Členové UNSC jsou povinni řídit se Jednacím řádem UNSC po celou dobu zasedání.

Kapitola I – Obecná ustanovení

Čl. 1 – Zasedání

Zasedání UNSC svolává, zahajuje i ukončuje její předseda.

Čl. 2 – Kvórum

Po zahájení zasedání i na začátku každého jednacího dne je proveden zápis do prezenní listiny. Pouze zapsaní členové UNSC se mohou účastnit jednání. Jednání UNSC je zahájeno, jestliže je na zasedání přítomno alespoň devět členů UNSC, a z tohoto počtu pak alespoň tři členové stálí. Klesne-li v průběhu zasedání počet zapsaných členů pod stanovené kvórum, jednání se přerušuje po dobu, než bude kvórum opět naplněno.

Čl. 3 – Předsedající

Předsedajícím se rozumí ten člen předsednictva UNSC, jenž v danou chvíli řídí jednání.

Čl. 4 – Pravomoci předsedajícího

Předsedající je oprávněn řídit diskusi, udělovat či odebírat slovo, dohlížet na dodržování procedurálních pravidel, zahajovat a provádět hlasování, vyhlášovat jeho výsledky, rozhodovat o přerušení jednání, rozhodovat o dalších institutech jednání a rozhodovat i v ostatních případech zde neuvedených. Předsedající rozhoduje podle potřeb jednání a jeho rozhodnutí nemají precedenční charakter.

Kapitola II. – Řádná agenda

Čl. 5 – Jednání o řádné agendě

Předsedající otevře zasedání UNSC jednáním o řádné agendě. Přijetím návrhu řádné agendy se bez dalšího přechází k jednání nad jejím prvním bodem.

Čl. 6 – Návrh řádné agendy

Členové UNSC jsou oprávněni během jednání o řádné agendě předkládat návrhy řádné agendy. Návrhy ve formě číslovaného seznamu bodů k projednání se předkládají v písemné formě předsedajícímu. O předložených návrzích se na návrh členů UNSC hlasuje, přijetím návrhu jednání o řádné agendě končí.

Čl. 7 – Doplnění řádné agendy

Řádnou agendu lze během jednání doplnit novým bodem. Doplněný bod řádné agendy se zařazuje na její konec, neusnesou-li se členové UNSC jinak.

Čl. 8 – Odložení bodu řádné agendy

Projednávání bodu řádné agendy může UNSC odložit. Odložený bod se přesouvá na konec řádné agendy a přechází se k projednávání dalšího bodu v pořadí, neusnesou-li se členové UNSC jinak.

Čl. 9 – Hlasování o agendě

Hlasování o přijetí návrhu řádné agendy, o doplnění řádné agendy i o odložení bodu řádné agendy je vždy hlasováním podstatným.

Kapitola III. - Jednání

Čl. 10 – Typy diskuze

V rámci jednání UNSC nad body řádné agendy se rozlišují dva typy diskuze.

(A) OBECNÁ DISKUZE

V obecné diskuzi se projednává konkrétní bod řádné agendy.

(B) PODROBNÁ DISKUZE

V podrobné diskuzi se projednává návrh dokumentu k danému bodu řádné agendy. K podrobné diskuzi se přistupuje jeho předložením.

Čl. 11 – Průběh diskuze

Průběh obecné a podrobné diskuze se neliší – předsedající otevírá pořadník řečníků, do něž je následně možné se přihlásit zřetelným zdvihnutím hlasovacího štítku, přičemž každý člen UNSC zde může být v jednu chvíli zapsán pouze jednou. Na základě pořadníku řečníků předsedající uděluje členům UNSC slovo k řádnému projevu.

Čl. 12 – Řádný projev

Řádným projevem se rozumí takové vystoupení člena UNSC, ve kterém se vyjadřuje k projednávání řádné agendy, souvisejícím dokumentům, návrhům a dalším okolnostem jednání. V řádném projevu lze také podávat návrhy upravené Jednacím řádem UNSC.

Čl. 13 – Reakce

Na řádný projev lze reagovat. O reakci se žádá zřetelným překřížením rukou v průběhu řádného projevu, na který chce člen UNSC reagovat. Povoleny jsou nejvýše dvě reakce na řádný projev, není-li určeno jinak. Reakce na reakci přípustná není.

Čl. 14 – Přímé oslovení

Byl-li některý člen UNSC v řádném projevu řečníka přímo osloven, může mu předsedající udělit přednostní reakci, pokud se o ní přihlásí, i nad rámec dvou povolených reakcí.

Čl. 15 – Přímá otázka

V reakci na řádný projev lze řečníkovi řádného projevu položit přímou otázku, na níž řečník může, na vyzvání předsedajícího, během třiceti vteřin odpovědět.

Čl. 16 – Regulovaný formát

Jednání v obecné i podrobné diskuzi může probíhat také v regulovaném formátu, jenž jeho průběh specifickým způsobem zužuje. K zahájení a ukončení regulovaného formátu se přistupuje rozhodnutím členů UNSC nebo předsedajícího. V průběhu regulovaného formátu je veden zvláštní pořadník řečníků. Obvykle se rozlišují dvě varianty regulovaného formátu.

(A) VYJÁDŘENÍ

Všichni členové UNSC se postupně v abecedním pořadí vyjádří ke konkrétně specifikované otázce.

(B) VÝSLECH NEČLENA UNSC

Při výslechu nečlena UNSC jsou řádné projevy členů UNSC formulovány coby přímé otázky na nečlena UNSC, jemuž je následně vždy udělen prostor pro reakci, přičemž reakce ostatních povoleny nejsou.

Čl. 17 – Žádost o změnu parametrů diskuze

V průběhu jednání lze požádat o změnu parametrů diskuze, zejména změnu počtu povolených reakcí nebo omezení délky trvání řádného projevu či reakcí. Předsedající o návrhu nechá hlasovat, či sám rozhodne. Tyto změny může také provést z vlastní vůle.

Čl. 18 – Žádost o vysvětlení

Bylo-li při jednání užito pro člena UNSC neznámého termínu, není-li zřejmý výklad některého ustanovení Jednacího řádu UNSC či není-li jasná některá okolnost jednání, lze požádat předsednictvo o jejich vysvětlení. Žádost se podává zřetelným vytvořením písmene „V“ zdvihnutými dlaněmi. Předsedající vyčká na skončení probíhajícího projevu, následně podavatele vyslechne a vysvětlení buď sám poskytne, nebo umožní některému členu UNSC s vysvětlením vystoupit.

Čl. 19 – Technická poznámka

Na nevyhovující podmínky pro jednání upozorňuje technická poznámka. Podává se kdykoli zřetelným vytvořením písmene „T“ dlaněmi. Předsedající bez prodlení podavatele poznámky vyslechne a zajistí nápravu.

Čl. 20 – Přerušování jednání

Jednání UNSC lze přerušit. Návrh na přerušování jednání musí obsahovat žádanou dobu trvání přerušování jednání. O návrhu předsedající nechá hlasovat, či sám rozhodne. Jednání může přerušit i z vlastní vůle.

Kapitola IV. – Dokumenty

Čl. 21 – Dokumenty UNSC

UNSC se k projednávaným bodům řádné agendy vyjadřuje prostřednictvím dokumentů, kterými jsou zejména:

(A) REZOLUCE

Rezoluce je závazný dokument UNSC, kterým se UNSC vyjadřuje k projednávané otázce a určuje prostředky, kterými ji hodlá řešit. Rezoluce se dělí do dvou částí: de-

klarativní a operativní. Deklarativní část vymezuje zejména mezinárodněprávní principy, odkazy na související předcházející rezoluce, obecné postoje, prohlášení či upozornění. Operativní část stanovuje vymahatelná východiska, požadavky a prostředky, jimiž bude projednávaná otázka řešena.

(B) PŘEDSEDNICKÉ PROHLÁŠENÍ

Předsednické prohlášení je nezávazný dokument UNSC, kterým UNSC vyjadřuje vůli zabývat se projednávanou otázkou. Zahrnuje obecné postoje a názory, reaguje na aktuální dění a předepisuje v dané otázce zvažované možnosti řešení. Často se užívá v případech, kdy schválení rezoluce není možné. Zachovává si podobu plynulého textu a předkládá se prostřednictvím předsedajícího.

Čl. 22 – Návrh dokumentu

Návrh dokumentu musí být podán předsedajícímu v předepsané digitální formě. Předsedající po kontrole formálních náležitostí a zpracování návrhu oznámí plénu, že obdržel návrh dokumentu k projednávanému bodu agendy. Následně může být návrh dokumentu v řádném projevu předložen, v případě předsednického prohlášení tak předsedající učiní na výzvu sponzora. Návrh rezoluce má právě jednoho předkladatele a nejméně tři garanty, návrh předsednického prohlášení má aspoň jednoho sponzora. Předložením návrhu dokumentu se přechází z obecné do podrobné diskuze. Otevírá se nový pořadník řečníků.

Čl. 23 – Seznam garantů a sponzorů

Člen UNSC může během svého řádného projevu požádat o zápis na seznam garantů či sponzorů, a to se souhlasem předkladatele a garantů či sponzorů. Rovněž může požádat o výmaz z těchto seznamů. Klesne-li v průběhu jednání počet garantů pod tři nebo počet sponzorů pod jednoho, předsedající se členů UNSC dotáže, zdali si někdo přeje být zapsán, se souhlasem předkladatele a garantů, na seznam garantů či sponzorů mimo svůj řádný projev.

Čl. 24 – Pozměňovací návrhy

V průběhu projednávání návrhu dokumentu může UNSC přijímat pozměňovací návrhy, jimiž se přidávají, odstraňují nebo mění části jeho znění, přičemž v rámci projednávání jednoho návrhu dokumentu může být předloženo a projednáváno více pozměňovacích návrhů zároveň. Pozměňovací návrh musí být podán předsedajícímu v předepsané písemné formě. Předsedající po kontrole formálních náležitostí a zpracování pozměňovacího návrhu či více pozměňovacích návrhů jednoho předkladatele oznámí plénu, že obdržel pozměňovací návrhy daného člena UNSC, jež je následně může v řádném projevu předložit. Pozměňovací návrh má právě jednoho předkladatele a nejméně tři garanty.

Čl. 25 – Žádost o formální úpravu textu

Člen UNSC může ve svém řádném projevu či zřetelným vytvořením písmene „V“ dlaněmi kdykoli do okamžiku zahájení hlasování o přijetí návrhu dokumentu podat žádost o formální úpravu textu, jež slouží k úpravě znění předloženého návrhu dokumentu či pozměňovacího návrhu. Nelze takto připustit věcnou změnu obsahu, žádost opravuje pouze formální nedostatky vzniklé při tvorbě či změnami v průběhu projednávání.

Čl. 26 – Přijetí pozměňovacího návrhu

K hlasování o přijetí pozměňovacího návrhu se přistupuje rozhodnutím UNSC kdykoli v průběhu projednávání návrhu dokumentu. Před zahájením hlasování o přijetí

pozměňovacího návrhu vystoupí jeho předkladatel, jenž členy UNSC seznámí se zněním pozměňovacího návrhu a stručně obhájí potřebu jeho přijetí. Je-li přijat návrh na hlasování o návrhu dokumentu, dosud neodhlasované, ale předložené pozměňovací návrhy se ještě před hlasováním o přijetí návrhu dokumentu podrobí hlasování o přijetí.

Čl. 27 – Přijetí návrhu dokumentu

K hlasování o přijetí návrhu dokumentu se přistupuje rozhodnutím UNSC. Před zahájením hlasování o přijetí návrhu dokumentu vystoupí předkladatel, aby informoval členy UNSC o konečném znění předloženého návrhu a stručně obhájil potřebu jeho přijetí. Na vyzvání předsedajícího mohou vystoupit i dva zastánci a dva odpůrci návrhu dokumentu.

Čl. 28 – Ukončení projednávání návrhu dokumentu

Projednávání návrhu dokumentu je ukončeno rozhodnutím podrobit návrh dokumentu hlasováním o přijetí, dále je-li návrh dokumentu kdykoli do okamžiku vyhlášení rozhodnutí členů UNSC podrobit jej hlasováním o přijetí stažen předkladatelem, nebo klesne-li počet garantů pod tři nebo počet sponzorů pod jednoho a žádný člen UNSC si nepřeje být zapsán na seznam garantů či sponzorů či nezískal souhlas předkladatele a zbylých garantů. Ukončením projednávání návrhu dokumentu přechází UNSC k obecné diskuzi nad projednávaným bodem řádné agendy. Opět se otevírá nový pořadník řečníků.

Kapitola V. – Hlasování

Čl. 29 – Typy hlasování

Přijímání návrhů probíhá v UNSC hlasováním. Návrh na hlasování o jakémkoli návrhu může podat kterýkoli člen UNSC. Rozlišují se tři typy hlasování.

(A) PROCEDURÁLNÍ HLASOVÁNÍ

Procedurální hlasování je zpravidla hromadné hlasování o návrhu či žádosti, jež není podrobena hlasování podstatnému. K přijetí návrhu při procedurálním hlasování je třeba alespoň devíti kladných hlasů.

(B) PODSTATNÉ HLASOVÁNÍ

Podstatné hlasování je zpravidla jmenovitým hlasováním. Podstatnému hlasování je vždy podrobena hlasování o přijetí návrhu dokumentu či pozměňovacího návrhu. K přijetí návrhu při podstatném hlasování je potřeba alespoň devíti kladných hlasů, přičemž žádný ze stálých členů UNSC se nesmí vyslovit proti návrhu.

(C) KONSENSUÁLNÍ HLASOVÁNÍ

Konsensuální hlasování je hromadným hlasováním o přijetí návrhu předsednického prohlášení. K jeho přijetí se nikdo nesmí vyslovit proti návrhu.

Čl. 30 – Průběh hlasování

Předsedající zopakuje znění předloženého návrhu a nechá o něm hlasovat. Po ukončení hlasování se předsedající dotáže, zdali si některý z členů UNSC přeje prohlásit hlasování za zmatečné. Stane-li se tak, na základě předloženého zdůvodnění pak rozhodne, zda hlasování za zmatečné uzná a nechá zopakovat. Jedná-li se o podstatné nebo konsensuální hlasování, předsedající se po jeho ukončení dále dotáže, zdali některý z členů UNSC žádá o změnu svého hlasování a či žádá jiného člena UNSC

o vysvětlení svého hlasování. Dotázaný člen může na vyzvání předsedajícího své hlasování vysvětlit. Není-li dalších žádostí, předsedající vyhlásí výsledky hlasování.

Kapitola VI. – Další instituty jednání

Čl. 31 – Námitka vůči porušení procedurálních pravidel

Námitka vůči porušení procedurálních pravidel slouží k upozornění předsedajícího, že došlo k porušení ustanovení Jednacího řádu UNSC. Podává se zřetelným vytvoření písmene „T“ zdvihnutými dlaněmi. Předsedající podavatele námítky bezodkladně vyslechne. Ukáže-li se námitka důvodnou, zajistí nápravu.

Čl. 32 – Žádost v jednacím řádu neuvedená

Každý člen UNSC může podávat i další žádosti, které v jednacím řádu nejsou upraveny. O jejich přípustnosti, formě, způsobu přijetí či přijetí rozhoduje předsedající.

Čl. 33 – Přizvání nečlena UNSC k jednání

Na návrh člena UNSC či předsedajícího je možné přizvat k jednání nečlenské státy UNSC či mezinárodní organizace. O takovém návrhu je vždy nutné hlasovat.

Čl. 34 – Stížnost k zástupci hlavního koordinátora Pražského studentského summitu

Nesouhlasí-li člen s postupem předsedajícího pro závažný rozpor s Jednacím řádem, může proti tomuto postupu podat stížnost k zástupci hlavního koordinátora Pražského studentského summitu. Učiní tak písemnou formou prostřednictvím předsedajícího. Zástupce hlavního koordinátora Pražského studentského summitu jeho stížnost posoudí a rozhodne. Jestliže ji vyhoví, zajistí rovněž nápravu dle vlastního posouzení. Než však dojde k jeho rozhodnutí, zůstává v platnosti rozhodnutí původní.

Čl. 35 – Vztah Jednacího řádu k Chartě OSN

V případě situace neřešené Jednacím řádem se podpůrně použije Charta OSN.

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.

www.studentsummit.cz

www.facebook.com/studentsummit

summit@amo.cz

www.twitter.com/studentsummit

www.instagram.com/praguestudentsummit

www.youtube.com/studentsummitcz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

+420 224 813 460

www.facebook.com/AMO.cz

www.amo.cz

www.twitter.com/amo_cz

info@amo.cz

www.linkedin.com/company/amocz

Žitná 608/27, 110 00 Praha 1

www.youtube.com/AMOCz

Jednací řád slouží jako materiál upravující jednání žáků středních škol účastnících se Pražského studentského summitu. Všichni partneři projektu jsou uvedeni [zde](#).

The Kellner
Family
Foundation

Generální partner

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Evropská
komise

Zastoupení v České republice

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

